Signature and Name of Invigilator

1. (Signature) ____________________

   (Name) ____________________

2. (Signature) ____________________

   (Name) ____________________

Roll No. | | | | | | | | |

(In figures as per admission card)

Roll No. ____________________

(In words)

Test Booklet No.

D – 3706

PAPER – III

GUJARATI

Time : 2½ hours] **[Maximum Marks : 200**

Number of Pages in this Booklet : **40** Number of Questions in this Booklet : **26**

Instructions for the Candidates

1. Write your roll number in the space provided on the top of this page.
2. Answers to short answer/essay type questions are to be given in the space provided below each question or after the questions in the Test Booklet itself.

   No Additional Sheets are to be used.
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to you. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as below :
   (i) To have access to the Test Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal and do not accept an open booklet.
   (ii) **Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to pages/questions missing or duplicate or not in serial order or any other discrepancy should be got replaced immediately by a correct booklet from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the question booklet will be replaced nor any extra time will be given.**
4. Read instructions given inside carefully.
5. One page is attached for Rough Work at the end of the booklet before the Evaluation Sheet.
6. If you write your name or put any mark on any part of the Answer Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, you will render yourself liable to disqualification.
7. You have to return the Test booklet to the invigilators at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall.
8. **Use only Blue/Black Ball point pen.**
9. **Use of any calculator or log table etc. is prohibited.**
10. **There is NO negative marking.**

परीक्षार्थियों के लिए निर्देश

1. पहले पृष्ठ के ऊपर नियत स्थान पर अपना रोल नम्बर लिखिए।
2. लघु प्रश्न तथा निबंध प्रकार के प्रश्नों के उत्तर, प्रत्येक प्रश्न के नीचे या प्रश्नों के बाद में दिये हुये रिक्त स्थान पर ही लिखिये।

   इसके लिए कोई अतिरिक्त कागज का उपयोग नहीं करना है।
3. परीक्षा प्रारम्भ होने पर, प्रश्न-पुस्तिका आपको दे दी जायेगी। पहले पाँच मिनट आपको प्रश्न-पुस्तिका खोलने तथा उसकी निम्नलिखित जाँच के लिए दिये जायेंगे जिसकी जाँच आपको अवश्य करनी है :
   (i) प्रश्न-पुस्तिका खोलने के लिए उसके कवर पेज पर लगी सील को फाड़ लें। खुली हुई या बिना स्टीकर-सील की पुस्तिका स्वीकार न करें।
   (ii) **कवर पृष्ठ पर छपे निर्देशानुसार प्रश्न-पुस्तिका के पृष्ठ तथा प्रश्नों की संख्या को अच्छी तरह चैक कर लें कि ये पूरे हैं। दोषपूर्ण पुस्तिका जिनमें पृष्ठ / प्रश्न कम हों या दुबारा आ गये हों या सीरियल में न हों अर्थात किसी भी प्रकार की त्रुटिपूर्ण पुस्तिका स्वीकार न करें तथा उसी समय उसे लौटाकर उसके स्थान पर दूसरी सही प्रश्न-पुस्तिका ले ले। इसके लिए आपको पाँच मिनट दिये जायेंगे। उसके बाद न तो आपकी प्रश्न-पुस्तिका वापस ली जायेगी और न ही आपको अतिरिक्त समय दिया जायेगा।**
4. अन्दर दिये गये निर्देशों को ध्यानपूर्वक पढ़ें।
5. उत्तर-पुस्तिका के अन्त में कच्चा काम (Rough Work) करने के लिए मूल्यांकन शीट से पहले एक पृष्ठ दिया हुआ है।
6. यदि आप उत्तर-पुस्तिका पर अपना नाम या ऐसा कोई भी निशान जिससे आपकी पहचान हो सके, किसी भी भाग पर दर्शाते या अंकित करते हैं तो परीक्षा के लिये अयोग्य घोषित कर दिये जायेंगे।
7. आपको परीक्षा समाप्त होने पर उत्तर-पुस्तिका निरीक्षक महोदय को लौटाना आवश्यक है और इसे परीक्षा समाप्ति के बाद अपने साथ परीक्षा भवन से बाहर न लेकर जायें।
8. **केवल नीले / काले बाल प्वाईंट पैन का ही इस्तेमाल करें।**
9. **किसी भी प्रकार का संगणक (कैलकुलेटर) या लाग टेबल आदि का प्रयोग वर्जित है।**
10. **गलत उत्तर के लिए अंक नहीं काटे जायेंगे।**

GUJARATI

ગુજરાતી

PAPER – III

પ્રશ્નપત્ર – III

NOTE: **This paper is of two hundred (200) marks containing four (4) sections. Candidates are required to attempt the questions contained in these sections according to the detailed instructions given therein.**

સૂચના : આ પ્રશ્નપત્ર બસો (200) ગુણનું છે અને એમાં ચાર (4) વિભાગો છે. આ વિભાગોના પ્રશ્નોના ઉત્તર વિદ્યાર્થિઓએ એમાં આપેલી સૂચનાઓ અનુસાર આપવા.

SECTION - I

વિભાગ - I

Note : This section contains five (5) questions based on the following poetry. Each question should be answered in about thirty (30) words and each carries five (5) marks. **(5x5=25 marks)**

સૂચના : આ વિભાગમાં પૂછેલા પાંચ (5) પ્રશ્નો નીચે આપેલા કાવ્ય પર આધારિત છે. દરેક પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે ત્રીસ (30) શબ્દોમાં આપવો અને દરેક પ્રશ્નના ગુણ પાંચ (5) છે.

(5x5=25 ગુણ)

નીચેનું કાવ્ય વાચીને પૂછેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર ત્રીસ ત્રીસ શબ્દોમાં આપો.

<u>બળતાં પાણી</u>

નદી દોડે, સોડે ભડભડ બળે ડુંગરવનો;

પડે ઓળા પાણી મહિં સરિત હૈયે સળગતી;

ઘણૂં દાઝે દેહે તપિ તપિ ઉડે બિંદુ જળના,

વરાળો હૈયાની પણ મદદ કૈં ના દઈ શકે,

જરી થંભી જૈને ઉછળિ દઈ છોળો તટ પરે,

પહાડોને છાંટી શિતળ કરવાનું નવ બને.

અરે! જે પ્હાડોએ નિજ સહુ નિચોવી અરપિયું

નવાણોમાં તેને સમય પર દૈ બુંદ ન શકે.

કિનારાની આંકી જડ કઠણ માઝા કયમ કરી

ઉથાપી લોપીને સ્વજન દુઃખને શાંત કરવું ?

નદીને પાસેનાં સળગિ મરતાંને અવગણી,

જવું સિંધુ કેરા અદિઠ વડવાગ્નિ બુઝવવા!

પછી ત્યાંથી કોંદી જળભર ભલે વાદળ બની

વહી આવી આંહી ગિરિદવ શમાવાનું થઈ રહ!

અરે! એ તે ક્યારે ? ભસમ સહુ થૈ જાય પછિથી!

1. 'બળતાં પાણી' શીર્ષકમાં રહેલો વિરોધાભાસ સમજાવો

2. 'સરિત હૈયે સળગતી' પાછળ રહેલો ધ્વની સમજાવો

3. નદી શા માટે પહાડોને શીતળ કરવા માગે છે ?

4. નદીનું લક્ષ્ય શું છે ?

5. નદી કેવી રીતે ગિરિદ્દવ શમાવી શક્શે ?

SECTION - II

વિભાગ - II

Note : This section contains fifteen (15) questions each to be answered in about thirty (30) words. Each question carries five (5) marks.

(5x15=75 marks)

સૂચના : આ વિભાગમાં પંદર (15) પ્રશ્નો છે. દરેક પ્રશ્નનો ઉત્તર ત્રીસ (30) શબ્દોમાં આપવો. દરેક પ્રશ્નના ગુણ પાંચ (5) છે. **(5x15=75 ગુણ)**

નીચે આપેલા દરેક પ્રશ્ન નો ઉત્તર ત્રીસ શબ્દોમાં આપો.

6. કાવ્યનાં પ્રયોજનોમાંથી મુખ્ય પ્રયોજન તરીકે કોનો સ્વીકાર કરવામાં આવ્યો છે ?

7. કૌતુકપ્રિયતાવાદ (રોમેન્ટિસિઝ્મ)ની મુખ્ય વિશિષ્ટતાઓ જણાવો.

8. વિવેચક તરીકે ચંદ્રકાન્ત ટોપીવાળાનું મૂલ્યાંકન કરો.

9. શ્રીમદ્ ભાગવત કેવી રીતે સગુણ ભક્તિપરંપરાને વિકસાવે છે તે સમજાવો.

10. 'ગોદાન' માં પ્રગટ થતી સામાજિક અભિજ્ઞતાની ચર્ચા કરો.

11. કથનાત્મક કૃતી તરીકે 'મદનમોહના' ની વિશેષતા સમજાવો.

12. 'છંદોલય'ની એક રચના 'આધુનિક અરણ્ય' માં જોવા મળતી નગરચેતનાનું નિરૂપણ કરો.

13. રામનારાયણ પાઠકની 'બુદ્ધિવિજય' વાર્તાનો ધ્વનિ સમજાવો.

14. 'ઑથેલો'ની નાયિકા ડેસ્ડિમોનાની કરુણતા સ્પષ્ટ કરો.

15. ટૂંકી વાર્તામાં ઘટનાના સ્થાન વિશે ચર્ચા કરો.

16. લોકગીતના પ્રકારોની સમજુતી આપો.

17. ગુજરાતી ભાષાના વિકાસના અંતિમ તબક્કાની સમીક્ષા કરો.

18. મધ્યકાલીન કૃતિઓના પાઠનિર્ણયની સમસ્યાઓ ચર્ચો.

19. તુલનાત્મક સાહિત્ય એટલે શું તે સમજાવો.

20. પ્રાન્તીય સાહિત્યના વિશિષ્ટ પ્રશ્નો ચર્ચો.

SECTION - III

વિભાગ - III

Note : This section contains five (5) questions from each of the electives / specialisations. The candidate has to choose only one elective / specialisation and answer all the five questions from it. Each question carries twelve (12) marks and is to be answered in about two hundred (200) words.

(12x5=60 marks)

સૂચના : આ વિભાગમાં પાંચ (5) પ્રશ્નો દરેક વિકલ્પમાંથી આપવામાં આવ્યા છે. વિદ્યાર્થીઓએ કોઈ પણ એક વિકલ્પ પસંદ કરીને તેમાં પૂછવામાં આવેલા પાંચેપાંચ પ્રશ્નોના ઉત્તરો આપવા. દરેક પ્રશ્નના ગુણ બાર (12) છે અને દરેક પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે બસો (200) શબ્દોમાં આપવો.

(12x5=60 ગુણ)

વિકલ્પ - 1

21. પ્રેમાનંદ 'નળાખ્યાન' માં પાત્રાલેખન કળા કઈ રીતે પ્રગટાવે છે તે સમજાવો
22. લોકકથાનાં લક્ષણોને પરિચય કરાવો.
23. મધ્યકાલીન કૃતિઓની વાચના કેવા રિતે તૈયાર કરવામાં આવે છે તે સમજાવો
24. 'અનુભવબિંદુ' માં જ્ઞાનમાર્ગી ધારાની લાક્ષણિકતાઓ કઈ રીતે પ્રકટે છે તેની સમીક્ષા કરો.
25. ગુજરાતી ભાષાના વિકાસનો પહેલો તબક્કો આલેખો.

અથવા

વિકલ્પ - 2

21. ભરતના રસસૂત્રની ચર્ચા વિગતે કરો.
22. રમણીયતાની વિભાવનાની આલોચના કરો.
23. ઉદાત્તતાનાં ઉદ્‌ભવસ્થાનો ની સમીક્ષા કરો.
24. પ્રતીકવાદનાં મુખ્ય ગૃહીતો ચર્ચો.
25. આધુનિકતા વાદના ઉદ્‌ભવ પાછળ રહેલાં પરિબળો આલેખો.

અથવા

વિકલ્પ - 3

21. 'મેઘદૂત'માં કાલિદાસ પ્રકૃતિનું આલેખન કેવી રીતે કરે છે તેની સમીક્ષા કરો.

22. 'યયાતિ' નિમિત્તે આધુનિક માનવીની સંવેદના કેવી રીતે નિરૂપાઈ છે તે સમજાવો.

23. ભારતીય મહાકાવ્યનું સ્વરુપ સ્પષ્ટ કરો.

24. 'ગોરા' નિમિત્તે ભારતીયતાની શોધ કેવી રીતે કરવામાં આવી છે ?

25. 'આરણ્યક' ની પાત્રસૃષ્ટિનો પરિચય કરાવો.

અથવા

વિકલ્પ - 4

21. 'વેઈટિંગ ફોર ગોદો' માં અસંગતિનું આલેખન કેવી રીતે કરવામાં આવ્યું છે ?

22. પ્રાંતીય સાહિત્યની સમસ્યાઓ નિરુપો.

23. 'માદામ બોવારી' ની નાયિકાના વ્યક્તિત્વનો પરિચય આપો.

24. 'ધ કાસલ' ના નાયકની સમસ્યા આલેખો.

25. 'દુઈનો એલેજી' માંથી પ્રગટતા કરુણપ્રશસ્તિ સ્વરુપની ચર્ચા કરો.

અથવા

વિકલ્પ - 5

21. 'છંદોલય' માં પ્રગટેલાં આધુનિક ગુજરાતી કવિતાનાં લક્ષણો દર્શાવો.

22. પ્રયોગશીલ નવલકથા તરીકે 'કામિની' નું મૂલ્યાંકન કરો.

23. 'સોરઠ તારાં વહેતાં પાણી' માં નિરૂપાયેલ પ્રદેશવિશેષ સ્પષ્ટ કરો.

24. 'આંગળિયાત' દ્વારા દલિત સમાજની વેદના કેવી રીતે આકારિત થાય છે તે સમજાવો.

25. 'પેરેલિસિસ' ના નાયકનું ચરિત્રચિત્રણ કરો.

SECTION - IV

વિભાગ - IV

Note : This section consists of one essay type question of forty (40) marks to be answered in about one thousand (1000) words on any of the following topics. This question carries 40 marks.

(40x1=40 marks)

સૂચના : આ વિભાગમાં (40) ગુણવાળો એક નિબંધ પ્રકારનો પ્રશ્ન છે, નીચે આપેલા કોઇ પણ એક વિશે આશરે એક હજાર (1000) શબ્દોમાં ઉત્તર આપનો.

(40x1=40 ગુણ)

નીચે આપેલા વિષય પર આશરે 1000 શબ્દોમાં નિબંધ લખો.

26. આધુનિક ગુજરાતી સાહિત્યના પ્રશ્નો

અથવા

ભારતીય સાહિત્યની વિશિષ્ટતાઓ

અથવા

ધર્મ, નીતી અને સમાજના પરસ્પર સંબંધો

FOR OFFICE USE ONLY							
Marks Obtained							
Question Number	**Marks Obtained**	**Question Number**	**Marks Obtained**	**Question Number**	**Marks Obtained**	**Question Number**	**Marks Obtained**
1		26		51		76	
2		27		52		77	
3		28		53		78	
4		29		54		79	
5		30		55		80	
6		31		56		81	
7		32		57		82	
8		33		58		83	
9		34		59		84	
10		35		60		85	
11		36		61		86	
12		37		62		87	
13		38		63		88	
14		39		64		89	
15		40		65		90	
16		41		66		91	
17		42		67		92	
18		43		68		93	
19		44		69		94	
20		45		70		95	
21		46		71		96	
22		47		72		97	
23		48		73		98	
24		49		74		99	
25		50		75		100	

Total Marks Obtained (in words) ....

(in figures) ....

Signature & Name of the Coordinator ....

(Evaluation) Date ....